

5. 2. 4. Dodatni zadaci

1. Riješi trokut ako je zadano:

- a) $b = 11, c = 25, \beta = 32^\circ 15'$
- b) $b = 21, c = 25, \beta = 32^\circ 15'$

Rješenje:

Zadane su dvije stranice i kut nasuprot jedne od njih, zaključujemo da treba koristiti sinusov poučak. Uočimo, zadan je kut nasuprot kraće stranice i moguće je da zadatak ima jedno, dva ili nema rješenja.

$$a) \frac{c}{\sin \gamma} = \frac{b}{\sin \beta} \Rightarrow \sin \gamma = \frac{c \sin \beta}{b} \Rightarrow \gamma = \arcsin\left(\frac{c \sin \beta}{b}\right)$$

Kako je $\frac{c \sin \beta}{b} = 1.2127 > 1$, zadatak nema rješenja.

$$b) \frac{c}{\sin \gamma} = \frac{b}{\sin \beta} \Rightarrow \sin \gamma = \frac{c \sin \beta}{b} \Rightarrow \gamma = \arcsin\left(\frac{c \sin \beta}{b}\right)$$

1. slučaj:

$$\gamma_1 = 39^\circ 26' 20''$$

$$\alpha_1 = 180^\circ - \beta - \gamma_1 = 108^\circ 18' 40''$$

$$a_1 = \frac{b \sin \alpha_1}{\sin \beta} = 37.3615322 = 37.362$$

Uočimo, stranicu a mogli smo računati i primjenom kosinusovog poučka

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos \alpha$$

$$a_1 = \sqrt{21^2 + 25^2 - 2 \cdot 21 \cdot 25 \cdot \cos 108^\circ 18' 40''} = 37.3615322 = 37.362$$

$$P = \frac{b c \sin \alpha}{2} = 249.208199272 = 249.208$$

2. slučaj

$$\gamma_2 = 180^\circ - 39^\circ 26' 20'' = 140^\circ 33' 40''$$

$$\alpha_2 = 180^\circ - \beta - \gamma_2 = 7^\circ 11' 20''$$

$$a_2 = \frac{b \sin \alpha_2}{\sin \beta} = 4.92482392148 = 4.925$$

$$P = \frac{b c \sin \alpha}{2} = 32.8494691604 = 32.849$$

2. Odredi najveći kut trokuta ako su njegove stranice $a = 9$, $b = 3$, $c = 11$.

Rješenje:

Najveći kut je nasuprot najduže stranice, tražimo kut γ .

Prema kosinusovom poučku je $\cos \gamma = \frac{a^2+b^2-c^2}{2ab}$.

$$\Rightarrow \cos \gamma = \frac{9^2+3^2-11^2}{2 \cdot 9 \cdot 3} = -\frac{31}{54}$$

$$\Rightarrow \gamma = \arccos\left(-\frac{31}{54}\right) = 125^\circ 2' 5''$$

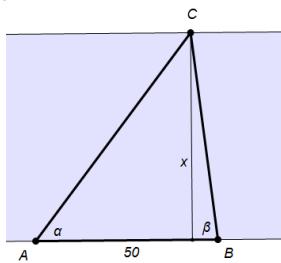
3. Na jednoj strani (obali) kanala rastu dva stabla (u točkama A i B) na udaljenosti 50 m.

Na drugoj strani kanala je još jedno stablo (u točki C). Izmjereni su kutovi $\alpha =$

$\angle BAC = 53^\circ 07' 48''$ i kut $\beta = \angle ABC = 83^\circ 16' 02''$. Kolika je širina kanala? (Strane kanala su ravne i paralelne.)

Rješenje:

Nacrtajmo skicu:

Označimo širinu kanala sa x . Ona je jednaka visini ΔABC na stranicu $\overline{AB}$.

Površinu ΔABC možemo izračunati na dva načina:

$$P = \frac{50x}{2} = 25x$$

$$P = \frac{1}{2} b c \sin \alpha, \text{ a kako je iz sinusovog poučka } b = \frac{c \sin \beta}{\sin \gamma} \Rightarrow P = \frac{c^2 \sin \alpha \sin \beta}{2 \sin \gamma}$$

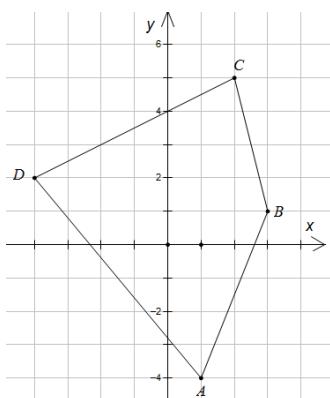
$$\gamma = 180^\circ - \alpha - \beta = 43^\circ 36' 10''$$

Izjednačimo površinu:

$$25x = \frac{50^2 \sin \alpha \sin \beta}{2 \sin \gamma}$$

$$x = \frac{50 \sin \alpha \sin \beta}{\sin \gamma} = 57.599983 \text{ m} = 57.6 \text{ m}$$

1. U četverokutu prikazanom u koordinatnom sustavu odredi kut kod vrha A.

A. $50^{\circ}31'$

B. $61^{\circ}36'$

C. $68^{\circ}12'$

D. $50^{\circ}12'$

2. U pravilnom n -terokutu polumjeri upisane i opisane kružnice odnose se kao $1:2$.

Koliko stranica ima zadani n -terokut?

A. 4

B. 6

C. 8

D.

3. Odredi sredњi kut koji pripada tetivi čija duljina se prema duljini polumjera kružnice odnosi kao $5:3$.

Odgovor: _____

4. Kolika je duljina ortogonalne projekcije dužine duljine 35cm , ako je kut između dužine i ravnine projekcije jednak $37^{\circ}38'$?

Odgovor: _____

5. Maja s prozora na visini 3m od tla vidi balon pod kutom elevacije 31° . Udaljenost njene kuće od točke koja je na tlu točno ispod balona je 273m . Na kojoj visini je bio balon kada ga je ugledala? Rješenje zaokruži na najbliži cjelobrojni metar.

A. 167m

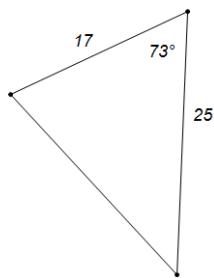
B. 237m

C. 143m

D. 144m

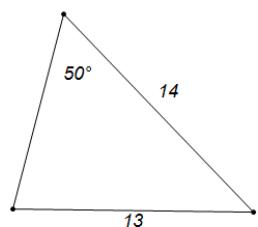
6. Odredi nepoznate stranice, nepoznate kutove i izračunaj površinu trokuta.

a)

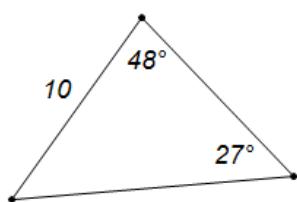
Odgovor: _____

b)

Odgovor: _____

c)

Odgovor: _____

7. Kutovi trokuta su u omjeru 4:8:3. Ako je polumjer opisane kružnice 25cm izračunaj duljine stranica i polumjer upisane kružnice.

Odgovor: _____

8. Kutovi trokuta su uzastopni članovi aritmetičkog niza s diferencijom 10. Ako je najduža stranica trokuta 25 cm, kolike su duljine ostalih dviju stranica?

Odgovor: _____

9. Na kružnicu promjera 22 cm iz točke koja je od središta kružnice udaljena za 57 cm povučene su tangente. Koliki kut one zatvaraju?

Odgovor: _____

10. Dijagonale pravokutnika sijeku se pod kutom $99^\circ 21'$. Stranica nasuprot toga kuta je $a = 52.13 \text{ cm}$. Odredi duljinu druge stranice pravokutnika.

Odgovor: _____

11. Stranice trokuta su uzastopni članovi aritmetičkog niza razlike četiri. Jedan kut je 120° . Izračunaj površinu trokuta.

Odgovor: _____

12. Duljine osnovica trapeza su $a = 15 \text{ cm}$ i $c = 11 \text{ cm}$, a kutovi uz dulju osnovicu su $\alpha = 54^\circ$ i $\beta = 77^\circ$. Izračunaj duljine krakova trapeza, s točnošću na dvije decimale.

Odgovor: _____

13. Površina trokuta je 15 cm^2 , a dva kuta su mu $21^\circ 30'$ i $77^\circ 21'$. Odredi razliku duljina najduže i najkraće stranice (s točnošću na četiri decimale).

Odgovor: _____

14. Duljine dviju stranica trokuta su 12 cm i 14 cm, a kut nasuprot jedne od njih dvostruko je veći od kuta nasuprot druge. Izračunaj opseg trokuta.

Odgovor: _____

15. U jednakostaničnom trokutu točka D dijeli stranicu na dijelove duljina 1 cm i 5 cm (i bliža je vrhu A). Točka E je presjek dužine $\overline{CD}$ i simetrale kuta β .

a) Izračunaj $|CD|$.

Odgovor: _____

b) Izračunaj $|DE|$.

Odgovor: _____

16. Dijagonale paralelograma su duge 13 cm i 17 cm , a kut između njih je $\varphi = 115^\circ$. Izračunaj opseg i površinu paralelograma.

Odgovor: _____

5.2.4 Rješenja	
1.	B. $61^\circ 36'$
2.	3
3.	$112^\circ 53' 7''$
4.	27.72cm
5.	A. 167m
6.	a) $c=25.79$, $\alpha = 67^\circ 56'$, $\beta = 39^\circ 4'$ b) $c=16.13$, $\alpha = 55^\circ 35'$, $\gamma = 74^\circ 24'$ c) $a=16.37$, $c = 21.28$, $\gamma = 105^\circ$
7.	$a=37.16\text{cm}$, $b=49.23\text{cm}$, $c=29.39\text{cm}$, $r=9.4\text{cm}$
8.	$a=19.84\text{ cm}$, $b= 22.7\text{ cm}$
9.	$21^\circ 50'$
10.	44.4cm
11.	25.98 cm^2
12.	$b=2.35\text{cm}$, $d=1.95\text{cm}$
13.	5.7275cm
14.	30.34cm
15.	a) 5.57cm b) 2.53cm
16.	$O=41.86\text{cm}$, $P=100.15\text{cm}^2$